

Sig. Bohemica

Sig. voor de Tsjechische
en Slowaakse Landgenoten

ZPRAVODAJ

JUNI 1996 NR. 34

Červen

*Medardova kápe,
čtyřicet dní kape*

 STICHTING BOHEMICA
 POSTBUS 43535
 2504 AM 'S-GRAVENHAGE

BANKRELATIE:

POSTBANK

GIRONR. 62 17 730

TELEFOONNR. :

070 - 3295990

070 - 3658466

FAXNR. :

070 - 3292400

**Restaurant
Bohemen**

Het enige Tsjechische
restaurant in Nederland

Vlees- en visspecialiteiten

Appelhaven 26
1621 BC Hoorn (N.H.)
Tel. 02290-47692

AUTOBUSOVÁ LINKA **AMSTERDAM - HAAG - ROTTERDAM - EINDHOVEN - VENLO - PLZEŇ - PRAHA** a zpět
MACHAČ TRAVEL, Praha, tel./fax (+42) 2 3166151, ve spolupráci s EHAD Helmond, tel. 0492 522605*)

Rezervace v Nizozemí také provádí: paní Věra Boučková, Haag, tel. 070 3452860

tam: úterý/čtvrtek/pátek*), zpět: neděle/úterý/sobota*)

AMSTERDAM	HAAG	ROTTERDAM	EINDHOVEN	Venlo (hranice)	Rozvadov (hr.)	PLZEŇ	PRAHA
odjezd: 16:00	17:20	18.10	20:00	21:25	06:00	07:00	příjezd: 09:15

PRAHA	PLZEŇ	Rozvadov (hr.)	Venlo (hranice)	EINDHOVEN	ROTTERDAM	HAAG	AMSTERDAM
odjezd: 19:00	20:55	22:45	07:20	07:55	09.40	10:40	příjezd: 11:45

PRIJZEN:

Dospělí:

Děti do 11 let, studenti

jedna cesta			zpáteční jízdenka		
	normální jízdné	se slevou**)		normální jízdné	se slevou**)
Dospělí:	NLG 115,-	Kč 1.960,-	Kč 1.200,-	NLG 195,-	Kč 3.320,-
Děti do 11 let, studenti	NLG 105,-	Kč 1.790,-	Kč 1.080,-	NLG 175,-	Kč 2.980,-

PŘÍRUČNÍ

ZAVAZADLA:

1 kus	druhé zavazadlo	každé další zavazadlo	skládací kočárek
zdarma	NLG 3,-	Kč 40,-	NLG 10,-
		NLG 6,-	Kč 80,-
			Kč 150,-

*) V počátečním stadiu autobusy EHAD ještě nejezdí. V případě zájmu o víkendové spojení (pátek-sobota/sobota-neděle) se prosím spojte s CK MACHAČ TRAVEL nebo s paní Věrou Boučkovou na uvedených telefonních číslech. Pro skupiny je možno uskutečnit zvláštní jízdy.

**) Se slevou pro občany ČR (pouze při zakoupení jízdenky v ČR, a platným cestovním pasem).

UNIVERZITA KARLOVA

Nejstarší univerzita střední Evropy,
založená 7. dubna 1348 Karlem IV,
císařem římským a králem českým,
hledá svoje absolventy roztroušené po
celém světě, aby ji pomohli v roce 1998
oslatit 650. výročí vzniku.

Přihlašte se prosím na adresu:

PhDr. Michal Škapa

Ovocný trh 3

116 36 P r a h a 1

CZECH REPUBLIC

EUROPE

KRAJANSKÝ LIST

ČERVEN 1996

REGISTERED BY AUSTRALIAN POST, PRINT POST APPROVAL PP 408225/Q0018

MĚSÍČNÍK ČESKOSLOVENSKÉHO KLUBU V QUEENSLANDU

Letní tábory mládeže

Během roku a s příchodem letních školních prázdnin narůstá pro mnohé rodiče otázka: "KAM S NIMI ?" Předmětem dotazu jsou děti.

Kde jsou oba rodičové vázáni prací či jinými neodkladnými povinnostmi a kde nemají za sebe spolehlivých náhrad, tam dochází ku skutečnému problému - rodina a její blaho je vždy tím nejpřednějším zájmem občanů dbalých odpovědností.

Výbor klubu projednával na své poslední schůzi možnost provozu letního tábora pro mládež. Něco, co by navázalo na tradice mládežnických skupin a organizací - Skaut, Sokol, DTJ, Orel a pod. - a co se zde již dobře osvědčilo v jiných československých spolcích i jiných komunitách.

U nás by šlo o využití nabídky vlády České republiky, která by k nám za tím účelem vyslala mladé pedagogy - vedoucí, kteří by zabezpečili programovou náplň tábora. V plánu by bylo pamatováno s možnostmi nepříznivého počasí s výukou českého jazyka, kultury, historie... Hlavní část programu by byla sportovní a zábavná.

"Vzhledem k tomu, že vyslání učitelů je zajišťováno českou vládou, převzal koordinační úlohu v této věci generální konzulát ČR v Sydney. Po zjištění předběžného zájmu vedení krajanských organizací tlumočil generální konzulát jejich přání využít nabídky české vlády odboru krajanských a nevládních styků MZV ČR. Ministerstvo zahraničních věcí ve své odpovědi uvítalo zájem krajanů o udržení českého jazyka a s vysláním učitelů v souvislosti s pořádáním táborů vážně počítá", se sděluje dopisem ze 23.4.1996.

Naše současné možnosti pro uskutečnění jsou:

- 1./ Pořízení stanového tábora na prostorách pozemku Klubu
- 2./ Pořízení extra toalet a sprch s možností používání již existujících v budově Národního domu
- 3./ Zajištění stravování mládeže i vedoucích tábora
- 4./ Zajištění místa "první pomoci" a jeho vybavení
- 5./ Uzavření patřičných pojistných zajištění - úrazové a pod.

Co potřebujeme mít a vědět?

- 1./ Především znát zájem rodičů a dětí - počet dětí a věk...
- 2./ Který týden? Od 15. do 21. prosince - první týden prázdnin.
- 3./ Cena za 1 dítě? - \$ 150.-

České centrum
Den Haag

ITs

Mezinárodní festival divadelních škol v Amsterdamu

Během letošního mezinárodního festivalu divadelních a tanečních škol *ITs* v Amsterdamu vystoupí také dva české soubory: divadelní soubor Janáčkovy akademie z Brna a taneční konzervatoř Duncan Centre z Prahy. Rádi bychom na tento festival upozornili Vás, české krajany a další příznivce české kultury v Nizozemí. Pokud budete mít o vstupenky na jednotlivá představení zájem, kontaktujte, prosím, České centrum v Den Haagu. Vstupenky pak obdržíte přímo v den představení v pokladně divadla po předložení tohoto dopisu.

Janáčkova akademie muzických a divadelních umění vystoupí na festivalu s hrou *Frankie is O.K., Peggy is fine and the house is cool*. Toto představení si studenti sami napsali a zrežirovali a hra bude uvedena v anglickém překladu. Jedná se o muzikál plný hudby a písniček, jejichž autory jsou Martin Čičvák (student třetího ročníku a režisér v jedné osobě) a Radovan Příkryl. Toto představení se uskuteční v neděli 23.června a v pondělí 24.června v Amsterdamu na adrese **Brakke Grond (Rode Zaal), Nes 45**. Začátek je vždy ve 20.30 hod.

V rámci domácích i mezinárodních tanečních škol se na festivalu představí pražská Duncan Centre konzervatoř, která, jako svůj debut, uvede dvě samostatná představení *Ruth* a *Aleda*. Tato taneční škola v Praze se již pátým rokem rozvíjí za vydatné pomoci Nadace Jiřího Kyliána a spolupráce s nizozemskými choreografy a studenty. Jejich představení se uskuteční v pátek 28.června ve 14.00 hod. a v sobotu 29.června ve 20.30 hod. v Amsterdamu na adrese **Theater Cosmic, Nes 75**.

Věříme, že Vás některé představení zaujme a přinese hodnotný umělecký zážitek.

dr. Jitka Stavinohová

Úskalí, kterých si při cestě do České republiky nebýváme vědomi

Tržní zdravotnictví v české praxi

Když v roce 1977 pani Marie Rusková uvažovala o tom, zda emigrovat, měla padesátku v dohledu. V tom věku je už člověk prost romantického posuzování budoucnosti. Spíše ji posuzuje skepticky. Jestliže se rozhodla emigrovat, byl to výsledek realistického uvažování. Ztráta existenční základny manžela po tom, co počátkem sedmdesátých let strávil několik let jako disident ve vězení a nejistota budoucí existence obou synů po tom, co manžel podepsal Chartu 77.

Tak se ocitla v Rakousku. Přestože se celá rodina dobře uchytila, plně se s novým prostředím těžko sžívala. Po dvanácti letech padl osnatý drát, který stál v cestě i jen krátké návštěvě míst, odkud přišla. Možnost, která se jí otevřela, se jí však stala osudnou.

Při pobytu v Řevnicích u Prahy vloni v létě onemocněla. Zvracela a upadala do bezvědomí. Přivolaný lékař nařídil okamžitý převoz do nemocnice a sanitka ji odvezla necelé tři desítky kilometrů do nemocnice Na Homolce. Zatímco manžel doprovázel manželku na nosítkách do budovy, vyřizovala snacha formality převozu. Jaké formality? Devět tisícovek, které za převoz z necelých 30 km vzdálených Řevnic musela na místě zaplatit. (Taxikáři, čtete dobře, to je, panečku, rito!)

Lékaři převzali postiženou ihned do své péče. Manžel skončil v přijímací kanceláři. "Musíte nám zde nechat zálohu na léčení." Kolik? "Půl milionu korun." Ani Rotchild nenosí půl milionu po kapsách, nemocnice byla ochotna počkat se zálohou několik dní. Zoufalý manžel jí převedl odškodnění, které dostal za někdejší nezákonnou vazbu a které měl uložené v české bance. Byl to jen malý zlomek požadované částky, ale nemocnice souhlasila.

Po týdnů mohla rodina paní Ruskovou z nemocnice převést do Vídně. Do ruky dostala účet. Zněl na 600.250

korun. Na 20 km vzdálené letiště ji převezla firma Aster Aurea Medica za 6.950 Kč.

Není to tak dávno, co pani A. Š. žijící také ve Vídni, odjela se svými dvěma dětmi na Moravu. V tamních Beskydech nejen černoooký bača ovečky zatáča, ale chodí i čert a ten chtěl tomu, že šestiletá dcera spadla z kola tak nešťastně, že si prorazila lebeční kost.

Sanitkou ji dopravili do Vsetína, helikoptérou do Brna, po stabilizaci dívčina zdravotního stavu helikoptérou do Vídně. Účet na 700.000 korun dostala matka, která je rozvedená a musela se vzdát zaměstnání, protože ochrnuté děvče mohlo hýbat jen jedním prstem, dodatečně poštou.

Martin Ráček znal vlastně až do převratu Čechy jen z vyprávění. Narodil se v malé vesničce v Dolních Rakousích, kde se usadili jeho rodiče, kteří do Rakouska emigrovali po roce 1968. Jediní dva Češi ve visce, ale jednadvacitiletý Martin mluví plynule česky a Čechy ho přitahovaly.

I jemu se to stalo osudné. Několik dní před vánocemi se vrátil do Vídně a v Č. Budějovicích spadl nešťastnou náhodou pod příjíždějící lokomotivu. V nemocnici mu amputovali pravou ruku v rameni a část nohy. Po devíti dnech ho převezli do rakouské nemocnice. Pak přišel pozdrav ze země předků - účet na 210.000 korun.

Účty nejsou vycucané z prstu. Jsou dokonce velmi podrobné, ty z nemocnice Na Homolce má na 30 stran. Tak z něho vyčtu, že den pobytu v nemocnici je účtován 30.000 korun, lékařské úkony a použité léky zláští. Účty ostatních jsou podobné. Účtařská tužka českých nemocnic je přesná a ostrá.

Po těchto ranách osudu dopadla na nešťastníky další.

Když se rakouskému (to však platí i pro ostatní země) pojišťovně kdekoli v zahraničí, at' v Portugalsku, nebo v

Turecku či v zemích bývalé Jugoslaviie stane cokoli a at' s ním v tamních nemocnicích dělají jakékoli potřebné či nepotřebné procedury, účet dostane rakouská pojišťovna a vyřídí ho. Pacient s ním nemá prakticky žádné starosti. A především žádná vydání.

Odpovědi pojišťoven ve všech třech "českých" případech byly krátké: s Českou republikou nemá Rakousko dohodu o sociální pomoci a pojišťovna proto může uhradit jen to, co za takové léčení platí rakouským nemocnicím. A to je sakramentsky málo: 1.340 šilinků za den pobytu v nemocnici, včetně lékařských zákroků, jak mi sdělil příslušný ministerský rada z rakouského ministerstva zdravotnictví. Takže pani Rusková dostane od pojišťovny za 7 dní 9.380 šilinků, což je 23.450 Kč.

Měl jsem připravenou otázku: - Německá, nebo třeba španělská nemocnice si účtuje také jen denní sazbu? Ne, dozvěděl jsem se. Ty účtuji i všechny lékařské úkony a rakouské pojišťovny je proplatí, protože je to v mezistátních dohodách. S Českou republikou taková dohoda uzavřena není. Proč, ptám se a dostanu odpověď, že je sice připravena, ale česká strana s podepsáním prý otálí.

S účtem v ruce jsem se obrátil na nemocnici Na Homolce. Bylo to jednoduché, protože jméno i telefon fakturantky na něm byly uvedeny. Velmi ochotně mi vysvětlila, že má stanoveny taxy jednotlivých úkonů, které do účtu automaticky doplňuje. Samozřejmě jsem chtěl vědět, kdo a jak tyto ceny stanovil a jak spočítal, že za pouhý pobyt se účtuje průměrně 30.000 Kč denně. To by mi prý mohl vysvětlit ing. Čihař, nebo ing. Tovaříšová z ekonomického oddělení. Za dva týdny telefonování jsem se dozvěděl, že ta je nemocná a ing. Čihař nikdy nezvedl telefon.

Stejně jsem dopadl se sháněním dr. Bauera z ministerstva práce a sociálních věcí, kterého jsem se chtěl zeptat, proč dosud nebyla podepsána dohoda o sociální pomoci mezi ČR a ostatními evropskými státy. Myslim však, že odpověď je jednoduchá. Kdo chce z České republiky jet do zahraničí, at' se nechá připojistit. A ti, kteří tam přijedou v dobré víře, že jedou do standardní evropské země jako je aspoň Turecko, mají pech a česká zdravotnická zařízení mají příležitost ukázat, co je tržní zdravotnictví v jejich pojetí.

Přemysl Janýr
(Uveřejněno v deníku Právo)

Večer pro otužilce

15. května 96. Na jevišti v klubovně české školy stojí osaměle mapa světa. Hlediště takřka zeje prázdnotou. Ale už první zvuky kytary Martina Kašlíka navozují přátelsky intimní atmosféru. A potom začíná Jaroslav Pavlíček vyprávět a hrstka zúčastněných se úporně snaží si vzpomenout, co se kdy učila o Antarktidě.

O tom, že za polárním kruhem existuje český ostrov, ještě nikdo neslyšel. Snad to souvisí se skromností pana Pavlíčka, jemuž Česká republika za tento ostrov vděčí. Kromě své existence nemá ostrov co nabídnout. Ale poslouchající pana Pavlíčka začínáme sdílet jeho nadšení a chápat snažení skupinky lidí, která na tomto kousku země založila polární stanici pod českou vlajkou.

Pro pana Pavlíčka není stanice samoučelným podnikem. Zapadá do celé škály aktivit, jejichž cílem je přiblížit mladým a hodně mladým lidem žebříček hodnot, na jehož vrcholku stojí účta k člověku a k přírodě. Pořádá mimo jiné dětské tábory v ČR, o které se zajímali i žáci a žákyně české školy, kterým byly určeny dvě dopolední přednášky. Zajem, který pan Pavlíček u dětí vzbudil, mu byl nejlepší odměnou. Pane Pavlíčku, děkujeme Vám za mimořádně zajímavý večer.

H. S., L. B.

Kalendárium

- 4. června úterý - 18.30 h.:** vernisáž výstavy **Karol Ondreička: Privates Mysterium**. Slovenský inštitut, Viedeň 1, Wipplingerstr. 24-26.
- 12. června streda - 19.00 h.:** komorní koncert, soprán: **Klaudia Dernerová**, Marcel Štefko, Daniel Buranovský. Pořádá Slovenský inštitut v Ital. kult. inštitutu, Viedeň 3, Ungarngasse 43.
- 13. června čtvrték - 18.00 hod:** **Daniela Hodrová** čtení z triologie "Cittá dolente" "Podobojí" "Das Wolschaner Reich" "Kukly" "Im Reich der Lüfte" "Théta". 19.30: **Sylvie Richterová** "Der zweite Abschied". L. Q. d. A. Schmiede, Schönlaterng. 9, Viedeň 1.
- 14. června pátek - 18.00 hod:** **Bohumil Hrabal** dvojjazyčné čtení. 19.30: **Egon Bondy** dvojjazyčné čtení. L. Q. d. Alten Schmiede, Schönlaterng. 9, Viedeň 1.
- 10. - 14. 6. prezentace Brna. Č. centrum, Herrengasse 17.**
- 16. června neděle - Jarní veselice Sokola** Viedeň 12 a 15 na hřišti Sokola 10, Ettenreichgasse 27, Viedeň 10.
- 18. června úterý - 19.00 hod:** prezentace knihy **Peter Demetz: Böhmsche Sonne, mährischer Mond**. Essays und Erinnerungen. Autor čte ze své knihy. Rakouská společnost pro literaturu, Palais Wileczek, Herreng. 5, Viedeň 1.
- 27. června čtvrték - 18.30 hod.:** vernisáž výstavy **10 slovenských sochařů - drobná plastika**, Slovenský inštitut, Viedeň 1, Wipplingerstr. 24-26.
- 28. - 30. 6. 10 - 18 hod.:** **Moravské umělecké řemeslo**, výstavní prostory prof. H. Braucha v Kronbergu u Wolkersdorfu.
- 14. září sobota - 9.00 h.:** zájezd na **vinobraní ve Znojmě**, odj. z Friedrich Schmidt-Pl., Viedeň 1.
- 16. září pondělí - Cimrman - česká škola**, Viedeň 3, Sebastianpl. 3
- 3. října čtvrték - večer s populárním hercem, moderátorem, hudebníkem a vypravěčem Markem Ebenem**, poř. Kontakt-Fórum ve Freie Bühne Wieden.

Olomoucká univerzita Palackého

obdržela letošní cenu Hannah Arendtové, kterou za institucionální reformy v oblasti vědy a výzkumu střední a východní Evropy každoročně udílí Körber Stiftung a Institut für Wissenschaften vom Menschen. Předání ceny se konalo 29. května t.r. ve Schwarzenberském paláci ve Vídni.

Rakouské národnostní skupiny,

jejich dějiny i současný život byly předmětem výstavy, kterou uspořádalo Nástavbové gymnázium vídeňské arcidiecéze v Hollabrunnu ve dnech 15. - 31. května t.r. v Raiffeisenbanke v Hollabrunnu.

Vernisáže se zúčastnili významní představitelé politického života Dolního Rakouska, výstava byla slavnostně otevřena poslankyní do národní rady Rosemarie Bauer.

Část výstavy věnovaná české menšině, zpracovaná studenty pod vedením Mag. Ausserhoferera, byla dle všeobecného mínění nejvydařenější. Svůj podíl na tom nesou i redakce hlavních menšinových periodik a hlavně manželé Hovorkovi, kteří na výstavu zapůjčili národní kroje.

Kulturní klub Čechů a Slováků v Rakousku
Vás zve na zájezd na

VINOBRANÍ VE ZNOJMĚ

Sobota, 14. září,

odjezd v 9.00 hod z Friedr. Schmidt-Platz

Závazné přihlášky do 5. 9.: pi Líbalová, tel. 8791744.

Dětem

i všem ostatním, kteří mají rádi české pohádky, je určena naše nová služba. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky poskytlo Kulturnímu klubu videokazety s dětskými filmy. Všichni, kdo mají zájem o půjčení, se mohou přihlásit telefonicky nebo písemně na naši adresu a domluvit si termín vypůjčení. Jedná se o následující filmy:

Byl jednou jeden král

Pyšná princezna

Hrátky s čertem

Princezna se zlatou hvězdou na čele

Císařův pekař

Nesmrtelná teta (nová česká pohádka z r. 1993)

Valná hromada školského spolku Komenský

se konala 22. května t.r. Schůzi zahájil starosta spolku Ing. Hanzl, poté následovala zpráva školy, přednesená ředitelkou Mag. Hoffovou a zpráva Klubu přátel školy, přednesená paní učitelkou Křenkovou. Zpravu spolku Komenský přednesl pan Pastrňák, dále byla přednesena zpráva pokladních o hospodaření školy. O stavu a činnosti školky promluvila její ředitelka paní Hájková.

Na valné hromadě byl zvolen nový výbor Komenského v následujícím složení: starosta: Ing. Hanzl, místopředsedové: Dr. Petáň, pi uč. Křenková, jednatel: p. Pastrňák, zástupce jednatele: pi. Hovorková, pokladní: pi. Neuhodová, její zástupce: pi. Linhová, revizní komise: Ing. Havlíček, Dr. Leeb. Dalšími členy výboru byli zvoleni pi. Brožáková, pi. Maurerová, pi. Hájková, p. Kolář a za školu ředitelka Mag. Hoffová.

Na návrh Dr. Petáňka a p. Pastrňáka bylo odhlasováno vystoupení školského spolku Komenský ze sítěchové organizace Sdružení spolků, protože jak škola, tak i spolek Komenský je pro všechny krajanů a jejich děti bez rozdílu politického a náboženského přesvědčení. Na návrh p. Pastrňáka budou předloženy i stanovy spolku.

Pro školu je důležitým mezníkem změna hlavní školy na střední školu, která má vstoupit v platnost od příštího školního roku. Definitivní povolení ze strany ministerstva se očekává každým dnem.

Schwarzenberg do senátu ČR?

Český tisk přinesl zprávu, že někdejší kancléř Karel Schwarzenberg bude na podzim kandidovat v Čechách do senátu. Má se objevit na kandidátce ODA, jejichž akcí na volby do parlamentu se zúčastňoval.

V Torontu zemřel Leopold Šťastný

Slovenský trenér L. Šťastný představuje období sedmdesátých let rakouského fotbalu. Hrál až do 1941 za SK Bratislava, několikrát za národní mužstvo ČSR. V roce 1965 emigroval do Tiroli, kde nastoupil svou dráhu fotbalového trenéra v Rakousku. 1968 se stal trenérem rakouského národního mužstva. Jeho metoda vedla často ke konfliktům s hráči, takže byl nakonec pověřen péčí o fotbalový dorost. A jak rakouský tisk připomíná, bez této jeho práce by se bývalo nepodařilo dosáhnout účasti Rakouska ve finále mistrovství světa v roce 1978. Poslední roky života trávil Šťastný u svého syna v Torontu, kde v polovině května zemřel v 85 letech.

PERSBERICHT

Levende geschiedenis:

De schoolklas van de 17e eeuw
13 juli tot en met 18 augustus 1996

"Schoolmeesters zijn meestal onbekwaam en regeren met harde hand. Ze werken onsystematisch, de leerstof is moeilijk en onaantrekkelijk voor de leerling. De volksschool is een folterkamer voor de geest". Dit harde oordeel over het onderwijs van zijn tijd gaf de in Nederland woonachtige Tsjech Jan Amos Comenius (1592-1670), een van de grootste pedagogen van de 17e eeuw. Naar zijn oordeel brachten de lessen van de meesters en ondermeesters de kinderen alleen maar "schijngeleerdheid" bij, die er dan nog met slaag werd ingeramd. Kinderen moesten, zo bracht Comenius naar voren, daarentegen vriendelijk worden opgevoed, worden gestimuleerd om zelf te denken en worden voorbereid op een leven als rechtschapen mens. Was het onderwijs van de 17e eeuw echt zo verschrikkelijk?

Tijdens het project "de schoolklas van de 17e eeuw" kunt u in het Comenius Museum zelf oordelen. Gedurende de periode van 13 juli tot en met 18 augustus wordt in het museum een schoolklas gereconstrueerd, zoals de "stadsschool" van meester Roelof Egberts er omstreeks 1675 uit kan hebben gezien. De lessen van Roelof Egberts en zijn ondermeester zult u daar aan den lijve kunnen ondervinden. Op gezette tijden wordt in het museum de mogelijkheid geboden een les van een half uur bij te wonen, waarbij u tezamen met de andere bezoekers de leerlingenschare vormt. U wordt onderwezen in 17e eeuwse lezen, schoonschrijven, rekenen en andere 'elementaire' vakken. Ondervind aan den lijve, wat het is om ezelsoren op te krijgen en onder de plak te zitten. En wie weet, werden er in die lessen van vroeger nog wel bruikbare dingen gedoceerd.

Voor de reconstructie is gekozen voor de zogenaamde Duitse School. Dit was de "normale" school waar kinderen van de middenstand, soms wat rijker, soms wat armer, onregelmatig onderwijs genoten in de basisvakken. Deze school leek oppervlakkig beschouwd op onze lagere school, maar er waren grote verschillen. Er werd geen les gegeven, zoals wij dat kennen. De kinderen werkten zelfstandig aan opdrachten, die zij dan door de leraar lieten nakijken of overhoren, waarna er een nieuwe leeropdracht werd gegeven. Doorgaans werden stukken tekst uit het hoofd geleerd of sommen gemaakt. Een keer per week werd de klas opnieuw 'geordend': de kinderen die goed vorderden, konden meer vooraan gaan zitten, de achterblijvers en raddraaiers schoven naar achter. Meisjes en jongens, wanneer ze al op een school zaten, werden als het mogelijk was gescheiden.

Het project is bedoeld voor jong en oud.

Informatie bij het Comenius Museum, Kloosterstraat 33, 1411 RS, Naarden, telefoon 035-6943045, fax 035-6941949

Stichting
Comenius Museum
Kloosterstraat 33
1411 RS Naarden
Nederland
Telefoon
035 - 6943045
Fax
035 - 6941949

Rabobank
34 37 03 513
ING Postbank
22 70 02

KvK Hilversum
S 192 532

Čekání na výsledky voleb bylo plné dramatických zvrátů

Nikdo zatím neví, jak sestavit budoucí vládu

Volební přehra

Do parlamentních voleb se, jak jsme již napsali, přihlásilo celkem 20 stran. Čtyři z nich nezaplátily kaucce (1,6 milionů), takže k volbě bylo připuštěno 16 stran. V poslední chvíli ohrozilo korektnost voleb rozhodnutí Ústřední volební komise, že Svobodní demokraté / Liberální strana národně sociální jsou koalici, protože na jejich kandidátních listinách jsou také kandidáti jiné politické strany a že tedy bude muset dosáhnout 7%. Věc šla až před Nejvyšší soud, který tři dny před volbami rozhodl, že koalici nejsou. Některé strany se tak pokusily zbavit se svého rivala, kterým, jak se ukázalo, nebyli.

Z mnoha adeptů jen málo skutečně zvolených

Když se na obrazovkách 1. června úderem 14 hodiny, kdy byly zavřeny poslední lokály, objevilo první „Hochrechnung“ (to není poněmčování češtiny, adekvátní výraz pro to prostě v češtině dosud neexistuje), které prováděl rakouský institut IFES, objevil sloupec ODS s 32% a jako druhý sloupec ČSSD s 22%, sloupce ostatních stran byly podstatně kratší, pod 10%. Výrazné vítězství ODS se obecně očekávalo, stejně jako druhé místo sociálních demokratů, napětí tím mohlo skončit.

Nedlouho potom se však objevil nový údaj, podle kterého se náskok ODS snížil na 6% a další údaj kolem 16 hodiny znamenal senzaci: obě strany zaznamenaly 28,1%. V dalších výpočtech získala ODS sice nepatrný náskok, v době večerních zpráv to byly pouhé 2 desetiny procenta, ale teprve v pozdních nočních hodinách se zvýšil na 3%. Po

zvratech, ke kterým předtím ve výsledcích došlo, bylo dlouhou dobu sporné, zda se při příštím hlášení poměr neobrátil.

Nejen to vedlo k dramatickosti voleb. Polarizace politické scény, která se obrazila v poměru mezi oběma největšími stranami způsobila, že některé menší strany začaly zůstat pod úrovní dřívějších preferencí. Toto drama postihlo především ODA, která

zbyvajícím koaličním stranám nepatrně získaly, KDU/ČSL 1,8% a ODA 0,5%.

Komunisté dostali proti někdejší 14% hlasů pouze 10%, ale část tohoto poklesu, 1,5% jde na úkor skupin, které se od nich oddělily, kandidovaly samostatně a neprošly. Daleko závažnější je přírůstek Republikánů, kteří ke svým někdejší 6% přidali další 2%. Jejich baštami je západočeský kraj (9,9%) a severo-

ČSSD a KDU/ČSL vytvořily menšinovou vládu, kterou by podporovala KSČM. Taková vláda by sice mohla dosáhnout podporu těsné většiny 101 hlasů, ale M. Zeman i J. Lux možnost vytvoření vlády, odkázané na podporu komunistů, odmítli.

Při nočních televizních debatách o různých kombinacích odkázal M. Zeman na to, že je třeba vyčkat dalších kroků prezidenta, který je k tomu povolán. Prezident také měl hned den po volbách dlouhý rozhovor s V. Klausem a den na to si pozval jednotlivě předsedy ostatních stran s výjimkou komunistů a republikánů.

Podle prohlášení M. Zemana je jeho strana ochotna podporovat dřívější koalici za předpokladu, že v ní budou třeba i v některých oborech odborníci (konkrétně v té souvislosti jmenoval ministerstvo vnitra a práce a sociálních věcí) a pokud tato vláda bude přihlížet k sociálním a ekologickým aspektům reformy. Lze předpokládat, že na tomto základě bude také vláda nakonec po dlouhých jednáních sestavena.

Otázkou je, jak dlouho se udrží. V televizní diskusi vznesl M. Sládek požadavek vypsání nových voleb. Ten představitelé ostatních stran zamítli s tím, že výsledky voleb představují pověření voličů vytvořit funkční vládu, odpovídající tomuto výsledku. M. Zeman se zmínil o možnosti, že by se příští volby do poslanecké sněmovny nekonaly až po zákonném čtyřletém termínu, ale po dvou letech, kdy se mají konat komunální volby a volby do části senátu. I když to je jen perspektiva, zdá se, že není nepravděpodobná.

pf

Výsledky voleb do poslanecké sněmovny ČR 1996

strana	získané hlasy v %	mandáty (v závorce rozdíl proti 1992)
ODS	29,6	67 (76)
ČSSD	26,4	60 (+44)
KSČM	10,3	23 (-12)
KDU/ČSL	8,1	23 (+8)
Repub.	8,0	18 (+4)
ODA	6,5	13 (-1)

se dlouhou dobu pohybovala jen těsně nad úrovní 5%, takže se objevovaly spekulace, zda se skutečně do parlamentu dostane. Opačně: v jedné chvíli se s údajem 5% objevila i Dienstbierova strana, aby nakonec skončila s pouhými 2%.

Šest stran ve volbách obstálo

Jak se už delší dobu předpovídalo, do parlamentu se nakonec dostalo šest stran: koaliční strany ODS, KDU/ČSL a ODA a opoziční strany ČSSD, KSČM a Republikáni. Nepopíratelným vítězem voleb se stala ČSSD, která ke svým 6,5% z roku 1992 získala téměř 20 dalších procent. ODS dosáhla o desetinu méně než před čtyřmi roky a výsledek otřásl jejím sebevědomím, protože prohlásila, že určitě přesáhne třicetiprocentní hranici. Obě

český kraj (12,7%).

Dramatičnost voleb nezpůsobila jen otázka, jak dopadne souboj ODS a ČSSD, nýbrž daleko podstatnější otázka: zda se koaličním stranám podaří získat v budoucím parlamentě většinu. Toto drama trvalo ještě celé dopoledne. V nočních hodinách měla stále pouze 98 míst z 200 parlamentních křesel, přes noc jí volební aritmetika zajistila ještě jedno, ale ani tak většinu nezískala.

Kdo bude sestavovat vládu

V době, kdy jsme nuceni číslo uzavřít, jsou v proudu horečné diskuse, jak sestavit vládu. Možnost, že by ji sestavila opozice, nikdo ani nevznesl, protože by to znamenalo vládu se Sládkovými republikány. Už před volbami – tehdy zcela teoreticky – se vyskytovaly kombinace, že by

Teď už také první mrtvý v případě dosud nevyjasněného únosu?

Kam až povede souboj Kováč - Mečiar?

Dva dny před koncem dubna došlo v Bratislavě k výbuchu auta BMW bývalého příslušníka slovenské policie Roberta Remiáše, který při tom zahynul. Stalo se tak necelou hodinou po té, co měl schůzku s redaktorem deníku SME Peterem Tóthem, který se intenzivně věnuje kauze Kováč junior. Podle policie byla příčinou výbuchu závada na propan butanovém pohonu vozu. Dovozece tohoto zařízení z dílny BMW však řekl, že takový případ dosud není znám.

O několik dní později oznámil poslanec a místopředseda KDII Fr. Mikloško, že Remiáš byl spojkou mezi J. Černogurským a bývalým důstojníkem slovenské tajné služby Oskarem F., kterého před tím přiměl, aby se přiznal druhému vyšetřovateli případu únosu majoru Peteru Vačokovi ze spoluúčasti na únosu. Oskar F. se od té doby skrývá na neznámém místě v obavách o svůj život. Mikloško dále prohlásil, že jde o úkladnou vraždu a že případ spadá do doby, kdy nezávislá vyšetřovací komise bývalého ministra vnitra Ladislava Piñera končí svou činnost a kdy prezident Kováč oznámil, že vystoupí na květnové schůzi parlamentu.

Bývalý agent Oskar F., který před čásem obvinil z organizace únosu šéfa bezpečnostní služby Ivana Lexu, na smrt Remiáše reagoval zveřejněním dopisu, ve kterém smrt svého přítele jednoznačně uvedl do přímé souvislosti s únosem a vyzval opozici a prezidenta, aby učinili vše, aby zabránili dalším obětem v kauze Kováč junior. V průběhu dalších dní byly zveřejněny části pitevního nálezu, podle kterého byl v těle mrtvého nalezen střelný náboj neurčeného kalibru a předložena část plechu z auta, ve kterém je několik čístečných prstíků.

V polovině května odvysílaly slovenské rozhlasové stanice obsah rozhovoru, který měl mít slovenský ministr vnitra Ľudo-

vít Hudek s šéfem slovenské tajné služby Ivanem Lexou a který dosvědčoval, že se oba 16. října 1995 domlouvali na odvolání Petera Vačoka, druhého vyšetřovatele únosu, ke kterému skutečně následující den došlo. Trval na něm Lexa, přičemž Hudek ho ubezpečil, že po konzultaci s premiérem Mečiarom je to už hotová věc. V rozhovoru byla řada vulgarismů, které stanice musely vynechat, ale přesto i zveřejněné části jsou skutečně brizantní.

Lexa: „Dáváš to tomu vyšetřovateli?“ Hudek: „Toho kopneme do kouli.“ Lexa: „Takže zítra ho kopneš do kouli?“ Hudek: „Ano.“ Lexa: „Ty, jestli ho kopneš do kouli, tak ti dám pusu na čelo.“ Hudek: „Já si myslím, že už je to rozhodnuté, dnes jsem dal pokyny, jak to má vypadat.“ Lexa: „Dobře, to je skvělé, co?“ Hudek: „Jlled mám lepší náladu.“ Lexa: „Kurva, i já mám lepší náladu.“

Hudek po zveřejnění nepopřel v rozhlasovém vystoupení autentičnost záznamu, ale prohlásil, že zveřejnění je útokem na základy státu: „Ptám se, kdo z občanů má jistotu, že to neudělají i jemu, když jsou schopni tajně nahrávat i ministra vnitra a zveřejnit přísně soukromý rozhovor?“

Hudek při rozhovoru označil také policisty za debily. To přivedlo jednoho z poslanců HZDS k prohlášení, že nesouhlasí s ministrem, který tvrdí, že šlo o soukromý rozhovor a že jde o obsah. Když ministr vnitra mluví o policistech jako o debilích, nemůže zůstat ve funkci. Označení za debily mělo pochopitelně ohlas mezi policisty. Vzali to s humorem a začali se zdravit „Čau, debile!“

Zatímco Hudek reagoval na odvysílání záznamu bezprostředně, Ivan Lexa se ozval až po dvou dnech s verzí, že se nejedná o autentický rozhovor, ale o sestřih různých rozhovorů a částečně vyrobených imitací hlasu, jak to dnešní technika umožňuje. Hudek se k této verzi

připojil a oba shodně tvrdili, že v údajný den spolu vůbec nemluvili. Slovenský komentátoři tomu pochopitelně nevěří a spekulují, kdo záznam rozhovoru rozhlasovým stanicím přihrál. Opozici z podezření vylučují s tím, že by těžko s takovým dokumentem několik měsíců vyčkávala. Spíše to připisují vzájemnému boji různých skupin ve slovenské tajné službě.

Ve stejné době zadala slovenská státní televize do svého programu reportáž, v níž se pokusila zdiskreditovat hlavu státu připomenutím aféry Technopol, ve které je stíhán i Kováč jun. Uvedla v ní, že byla potvrzena domněnka, podle které M. Kováč zinscenoval svůj únos sám ve snaze vyhnout se vyšetřování a zdiskreditovat tajnou službu.

Televize také zveřejnila tajný videozáznam, ve kterém společník Kováč jun. a spoluobviněný Marián Kočer vybízí příbuznu Petera Krylova, korunního svědka obžaloby, aby stáhla dřívější obvinění proti prezidentovi synu výměnou za udělení amnestie. Zveřejněné do-

kumenty podle televize oba Kováče usvědčují z klamání a vypovídají o tom, že se nechtějí žádných prostředků a metod.

Koncem května dospěl souboj Kováče a Mečiaru k dalšímu mezníku. Kováč podal na Mečiaru trestní oznámení pro pomlouvání a hanobení hlavy státu. Měl se toho dopustit v rozhovoru pro slovenský rozhlas, když kromě jiného řekl, že prezident Kováč věděl o připravovaném fingovaném únosu svého syna a že stále brání v procesu vyšetřování. Za nejkonfliktnější však Kováč považuje Mečiarova slova: „Pokud se vyšetřuje kauza Technopol a takzvaný únos, o amnestii zde rozhoduje člověk, který, kdyby neměl imunitu prezidenta, by byl s největší pravděpodobností obviněn jako jeden ze spolupachatelů.“

Podle některých pozorovatelů nelze vyloučit, že slovenský parlament přijme usnesení, ve kterém zaváže ústavní soud k zabíjení stíhání prezidenta za vlastizrady. Stačí k tomu prostá většina, kterou Mečiar disponuje.

Kováč podepsal smlouvu s Maďarskem

Slovenský prezident podepsal počátkem května ratifikační listinu maďarsko-slovenské základní smlouvy. Smlouva mj. zaručuje neměnnost státních hranic i práva menšin.

Maďarský parlament smlouvu ratifikoval již před rokem, ale Slovensko ratifikaci odkládalo kvůli rozporům ve vládní koalici. Parlament s ní vyslovil souhlas až koncem března s interpretačním usnesením, které zabraňuje poskytnout maďarské menšině kolektivní práva, zejména na vlastní autonomní orgány. Budapešť vzápětí interpretační dodatek odmítla a dala najevo, že by pro ni bylo nepřijatelné, aby ratifikační listiny obsahovaly tento dodatek.

Tento spor byl zřejmě důvodem, proč slovenské ministerstvo zahraničí prezidentovi listinu postoupilo k podpisu až v květnu.

Strany vládní koalice nyní projevíly ochotu k jednání s představiteli maďarské menšiny o jejích právech za předpokladu, že přijmou deklaraci o své loyaltě vůči státu. Měla by obsahovat potvrzení souhlasu Maďarů se slovenskou ústavou, rámcovou dohodu o právech národnostních menšin, maďarsko-slovenskou smlouvou včetně zvláštního dodatku o odmítnutí etnické separace.

Ti však přijetí deklarace odmítli s tím, že je to ponižující a zbytečné. „Naši poslanci skládali poslancecké sliby, kde deklarovali loyaltitu vůči státu, ústavě a územní celistvosti Slovenska. Jsme občany tohoto státu, a pokud nás někdo podezřívá ze snah o jeho rozložení, lidsky nás to uráží,“ prohlásil maďarský předák P. Csáky.

"Železnou" Spartu koupily slovenské železářny

Pražská Sparta se už dlouho potácela ve finančních potížích. Pro nezaplacené účty jí byly vypnuty telefony, přívod tepla, hráči nedostávali peníze a klub dlužil kolem dvaceti milionů za hráče, které nakoupil. Zastavení platů hráčů vedlo k poklesu jejich výkonnosti a to zase k nevoli fanoušků. Aby je vedení klubu odškodnilo, nevybíralo na poslední zápasy vstupné. Sparta je dnes akciovou společností a 93% jejích akcií držel Petr Mach, vyučený automechanik, dnes jako novodobý podnikatel majitel několika podniků s dobrými kontakty k některým osobnostem v nejvyšších politických kruzích.

Účast podnikatelů je dnes ve světě běžnou věcí. Přeneslo se to i do ČR. Majitelem žižkovské Viktorky je Vraňslav Čekan, který nekoupil od Fondu národního majetku ani za korunu, ale získal stamilionové kredity od bank, chebské ligové mužstvo patřilo podnikateli Komanickému, benešovské Švarcovi. Jedno je českým podnikatelům ve fotbale společné - podezřelá podnikatelské aktivity, takže proti nim vede policie vyšetřování.

Petr Mach je mezi nimi výjimkou. Při svém manažování Sparty ukázal typické znaky mnoha současných podnikatelů. Tak mimo jiné supermoderně zrekonstruoval třístamilionovým nákladem spartánský stadion a teprve když byly práce hotovy, zjistilo se, že k tomu neměl vůbec stavební povolení. Vzhledem k jeho dobrým kontaktům ve světě poliitky překonal i tuto překážku. Do Sparty dal, jak prohlásil, 160 milionů ze svého.

Jak velké jsou dluhy Sparty a s. nikdo přesně neví, hovoří se o třicetmiliardě korun. Počátkem května Mach ohlásil, že Spartu dál manažovat nemůže, protože se musí starat o své ostatní podniky a že své akcie prodá. Jejím novým majitelem se v polovině měsíce staly Východoslovenské železářny Koši-

ce. Cena nebyla zveřejněna, ale podle novinových zpráv se pohybovala kolem 900 milionů.

Podle nového majitele zůstane zachován název klubu, jeho barvy, vlajka, znak i hymna, stejně jako barva dresů. Na dresech by mělo zůstat i logo hlavního sponzora Sparty, firmy Opel. Jako důvod, proč Východoslovenské železářny Spartu koupily představitelé podniku uvedli, že je to součást jejich podnikatelské strategie. Chtějí prý podnikat i ve sportu a na Slovensku žádný Spartě adekvátní klub není. Chtějí prý dokonce získat i v jiných evropských zemích některé mužstvo.

Prodej Sparty do slovenských rukou vyvolal v Čechách pochopitelně silné nesouhlasné reakce. Kdyby ji koupily Vítkovické železářny, nebo British Steel, nikdo by se nad tím nepozastavil. Ohlas je nacionálně motivován mnohem silněji, než když se německý dirigent Albrecht stal šéfem České filharmonie. Majitelem Východoslovenských železáren je management, kterému je dal premiér Mečiar za podporu ve dvojích volbách a za podporování zrádového koaličního tisku. „Ačkoli propojení mezi hospodářskou a politickou mocí existuje všude, kolaborace VSŽ s mocí je za nejzastří hranicí, představitelnou v standardní demokracii,“ komentují Lidové noviny.

Hned po prvních zprávách o tom, že Mach chce Spartu prodat, se vytvořila nadace Česká Sparta, které se však nepodařilo získat nějaký jiný podnik či banku, která by Spartu koupila. Podle P. Macha zájem o koupi Sparty projevila také marketinková společnost z USA a konsorcium francouzských firem. Jejich nabídky byly prý ještě výhodnější. Když se však nenašel investor z Čech, dal přednost Slovensku, protože tak nehrozí komunikační potíže jako u vzdálených majitelů. Zda nehrozí jiné potíže, ukáže až čas.

Čeští lékaři stávkovali jen symbolicky, slovenští chystají tvrdá opatření

Už třetí stávka lékařů, kteří se tak domáhají vyšších platů a změn v organizaci zdravotnictví, se konala, jak bylo ohlášeno, v polovině května. Tentokrát však nedošlo k částečnému omezení lékařské péče, jako při předcházejících dvou. Lékaři pořádali besedy s pacienty o situaci zdravotnictví. Podle předsedy Lékařského odborového klubu, dr. Ratha nechtěli, aby stávka byla zneužita ve volební boji (den jejího konání se shodoval s dnem začátku oficiální volební kampaně). Poněvadž se však jejich mzdy vzdor oficiálním vyhlášením nezměnily a situace ve zdravotnictví také ne, chtějí ve svých protestech na podzim pokračovat.

Slovenské lékařské odbory, které začaly vznikat počátkem roku v nemocnicích, na sněmu v polovině května deklarovaly svou vůli přistoupit k tvrdým protestním akcím. Koncem června chtějí vyzvat všechny své členy, aby absolvovali v jeden den komplexní lékařské vyšetření, jak na to mají právo. Tím chtějí rozvrátit chod zdravotnictví. V tomto roce chtějí dosáhnout zvýšení platů o 5000 ks, konečným cílem jsou pro ně platy, které budou trojnásobkem průměrných platů.

Školné zatím jen na vyšších odborných školách

Ohlášené školné na českých vysokých školách se zatím vybírat nebude, protože vysokoškolský zákon parlament nestačil projednat. Tím je pravděpodobně další ročník studentů od placení školného ochráněn.

Ne tak dobře dopadli studenti vyšších odborných škol, protože k tomu nebylo třeba zákona, ale pouze rozhodnutí vlády. Studium na VOŠ je dvou- až tříleté, navazuje na ukončenou střední školu a nevede k získání vysokoškolského diplomu. Od letošního 1. září budou na nich studenti platit až 5 tisíc ročně („jen“ 2.500 bude stát studium knihovnictví, zdravotnictví a sociálně-právní příprava). Platit musí i ti, co už studium začali a nevztahuje se na ně možnost půjčky na studium.

Smlouva SR-Maďarsko konečně podepsána

Až počátkem května dostal prezident M. Kováč k podpisu ratifikační listinu slovensko-maďarské základní smlouvy. Maďarský parlament ji schválil již loni v létě, ale protože se slovenská koalice nemohla dohodnout, vyslovil s ní slovenský parlament souhlas až v březnu. Připojil k ní interpretační usnesení, které zabraňuje poskytnout maďarské menšině kolektivní menšinová práva, zejména na vlastní autonomní orgány. Budapešť' vzápětí interpretační dodatek odmítla a dala najevo, že by pro ni bylo nepřijatelné, aby ho smlouva obsahovala. Smlouva zaručuje neměnnost státních hranic i práva menšin.

ČR se platy zvýší do r. 2000 na dvojnásobek?

Ohlásil to alespoň premiér Václav Klaus v den oficiálního začátku volební kampaně. V současné době je průměrný plat 8.400 korun, do roku 2000 by se tedy měl zvýšit na 17.000, ale jak V. Klaus připojil, možná až na 20.000. Stejně se mají zdvojnásobit i důchody. Inflace, která je nyní kolem 9%, se má každý rok o 1% snížit.

Komentátoři velké většiny listů Klausovy výroky označili za volební sliby. Dodávali k tomu, že nečekali, že se také připojí k obvyklému volebnímu populismu. Odbory k tomu dodaly, že budou muset hned po volbách začít vyjednávat o realizaci tohoto slibu.

HZDS stále vede

Kdyby se v dubnu konaly na Slovensku volby, zvítězilo by v nich s 32,4% opět Mečiarovo HZDS. Vyplyvá to z průzkumu, který v polovině května uskutečnila agentura Focus. Na druhém místě by bylo opoziční Křesťanskodemokratické hnutí s 10,8%, třetí Strana demokratické levice s rovnými 10%. Pětiprocentní hranici, potřebnou ke vstupu do parlamentu, by překročily ještě tři strany. Demokratická unie s 8,2%, Maďarské křesťanskodemokratické hnutí s 7,4% a jako poslední nynější vládní Slovenská národní strana, kterou by volilo 6,4%. Třetí vládní strana Slotovi dělníci, by se do parlamentu nedostala.

Pokus o miliardový podvod

Nemine měsíc, aby v peněžnictví nedošlo k aféře. V květnu odebrala Česká národní banka bankovní licenci Moravskoslezské bance a za několik dní na to byl odhalen pokus dvou představitelů Česko-Moravského kapitálu a spol. o podvod, který jim měl vynést 1,1 miliard korun. Vystavili si v této výši vlastní směnky a získali k nim nezákonným způsobem tzv. bankovní garance pobočky Ekoagrobanky. Směnky pak nabídli k obchodování v zahraničí. Londýnská firma, která je dostala k obchodování si však hodnověrnost garance ověřovala u České národní banky a tak byl podvod odhalen.

Češi považují TGM za nejvýznamnějšího politika

Nejvýznamnějším politikem všech dob bez ohledu na jeho původ či místo působení je pro obyvatele ČR T. G. Masaryk. Vyplyvá to z průzkumu, který v dubnu provedla společnost Imas Marcon. Druhým nejdůležitějším politikem je pro české občany J. F. Kennedy, na třetí příče se umístil Karel IV. Následují Michail Gorbačov, Winston Churchill, Václav Havel, Václav Klaus, Bill Clinton a Abraham Lincoln.

Za nejhoršího politika všech dob bez ohledu na místo jeho působení označili čeští občané Adolfa Hitlera, na druhé příče se umístil se značným odstupem J. V. Stalin. Následují I. Brežněv, G. Husák, Saddam Husain a K. Gottwald.

Encyklopedie na disketě

Kdo byl kdo v našich dějinách je titul první české encyklopedie na počítačové disketě. Texty pocházejí z rozehrané stejnojmenné „papírové“ knihy a jejich autoři jsou přední historici a publicisté, texty jsou však aktualizovány až do dubna 1996. Celkem obsahuje 1200 medailonků (doplňených fotografiemi), 2000 fotografií, 55 videoukázek a 50 audioukázek. U dalších 2000 osobností jsou uvedena základní životopisná data. Uživatel si v knize může dělat vlastní poznámky a požítovat výtisky.

Zaváděcí cena je 990, později 1350 korun. Technicky vyžaduje procesor 386, grafickou kartu VGA a zvukovou kartu, myš a samozřejmě CD-ROM. Ze softwaru se používá MS-DOS 5.0 a minimálně prostředí Windows 3.1.

99-letý nestor medicíny

Jen rok do stovky zbývá zakladateli české pediatrie, prof. Josefu Švejcárovi. K medicíně se dostal nevšedním způsobem. Bolel ho zub, tatínek ho poslal k zubaři a ten se ho zeptal, co chce studovat. Když řekl, že kunsthistorii, lékař mu poradil, že to k něčemu není, ať jde na medicínu jako jeho dcera Milena. Ten lékař se jmenoval Jesenský a jeho dcera byla Milena Jesenská, přítelkyně Franze Kafky. Zatímco ona medicínu později opustila, Josef Švejcár ji dostudoval. Založil pět dětských klinik, založil první školu pro dětské sestry, stal se čestným členem 21 vědeckých společností ve světě a je autorem 320 publikací.

Situace kolem Poldi Ocel Kladno se dál přiosťruje

Stehlík hrozí pochodem na Prahu

Spor o kladenskou Poldi Ocel mezi podivným podnikatelem V. Stehlíkem a Fondem národního majetku a bankami se dostává z fáze jednání o řešení krize do fáze soudních sporů. Ty se mohou vleci roky a tím ohrozit samu existenci této páté největší ocelárny světa.

Stehlík shromáždil osazenstvo ocelárny na továrním dvoře a vyzval před ním několik ministrů i předsedu vlády, aby odstoupili. Nechal se jim potvrdit v roli šéfa podniku a pohrozil pochodem na Prahu, jestliže Fond národního majetku se podle jeho verze bude nadále pokoušet Poldovku zničit. V posledních dubnových a prvních květnových dnech podnik stál, protože mu byla pro dluhy zastavena dodávka energie. V prvních dnech zaměstnanci prováděli generální úklid, když už nebylo co zametat, seděli v halách a četli Práci, kterou Stehlík koupil a která se stala jeho hláskou i trůnou. Zaměstnanci ji dostávají za korunu, jinak deníky stojí

nejméně pětkrát více.

Komerční banka, která do Poldovky vložila čtyři miliardy (které by stačily na platy šesti tisíc zaměstnanců čtyři roky) odmítá do bezedné studně vlevat další peníze a pro neplacení úroků podala návrh na konkurs Stehlíkova Bohemia Art, jehož součástí Poldovka je. Spolu s Fondem národního majetku prohlásily, že udělají vše pro to, aby Stehlík ze železáren dostaly. Stehlík to naproti tomu označuje za organizované spiknutí a žaluje u soudu Fond národního majetku pro poškozování zájmů podniku.

V posledních květnových dnech spor opět eskaloval. Energetické centrum Poldovce oznámilo, že jí zastavuje dodávky veškeré energie a přerušuje telefonní spojení, protože nezaplátla zálohu 4,5 milionů korun. Stehlík přešel opět k hrozbám: ještě před volbami chce vyzvat občany Kladna, „aby šli spolu s hutáři bránit kladenské hutě proti zvláštní vládní činitelů“ na manifestaci v Praze.

Vědecké ústavy pod stranickou kuratelou

Podle návrhu zákona o Matici slovenské by se její součástí měly stát dvě vědecká pracoviště Slovenské akademie věd - Historický ústav a Ústav slovenské literatury. Smysl je jasný: Matice se profiluje jako ideologická centrála formujícího se autoritativního režimu a chce dostat tyto dva důležité a dosud rebelující ústavy do své moci.

Proti tomuto úmyslu se zdvihla vlna odporu nejen

obou ústavů. Kategorický nesouhlas vyjádřili nejvyšší orgány SAV a téměř všichni pracovníci společenskovědních, ale i přírodovědeckých ústavů SAV. Přidaly se Obec spisovatelů Slovenska, Slovenské centrum PEN, některá vysokoškolská pracoviště a muzea atd. Veřejnost však problém vůbec nevzrušuje - nejde ani o chléb, ani o hry, jde jen o dějiny a literaturu.

I profesor kriminalistiky bral úplatky

V Olomouci byl zatčen profesor kriminalistiky na tamní právnické fakultě, protože zájemcem o studium prodával testy k přijímacím pohovorům. Studium práv se stalo na rozdíl od dřívějška velmi

atraktivní, letos se jen v Olomouci přihlásilo 2500 zájemců, přijmuto může být jen 120.

A tak není divu, že někteří za testy byli ochotni zaplatit až 50 tisíc.

Před 85 lety podnikl Jan Kašpar první dálkový let v českých zemích

Vzlétl, letěl, přistál... a šel na svatbu

První letadlo se v českých zemích objevilo v listopadu 1909, kdy v pražském hotelu Palace vystavovalo České aviatické družstvo Blériotův monoplan, s nímž o půl roku dříve jeho konstruktér poprvé přeletěl kanál La Manche. Následující rok byl už plný tu více, tu méně zdařilých leteckých exhibic, kterých se účastnili i čeští piloti. K nejznámějším patřili Jan Kašpar a Evžen Čihák.

První z nich, Jan Kašpar, letadla nejen pilotoval, ale i konstruoval. Na jednom z nich podnikl 13. května 1911 první dálkový přelet v českých zemích. Stejně jako kdysi Jan Perner železnici spojil Kašpar vzdušnou cestou Pardubice a Prahu. Jak psal dobový tisk - „prostě chtěl doletět z Pardubic, kde se narodil jako člověk i jako aviatik, do Prahy, místa svých studií technických a jeho největších úspěchů při veřejných letech“.

Líčení průběhu jeho letu je dnes opravdu úsměvné.

Z Pardubic Kašpar odstartoval za slunečného počasí v sobotu ráno v 6 hodin 13 minut. Dvakrát zakroužil nad letištěm, vystoupal do výše 800 metrů a namířil si to podél železniční trati k Přelouči. Až tam ho po pozemních komunikacích v automobilu doprovázel jeho otec.

Za Přeloučí však automobil už letadlu nestačil. Nad Kolínem klesl Kašpar do výšky 400 metrů, aby pozdravil své přátele, krátce po sedmé hodině byl spatřen z rychlíku v Poříčanech.

Až nad rybníky u Běchovic, ba až nad Prosek probíhal let bez potíží. Ty nastaly až s blízkostí Vltavy, která se

Kašparovi zahalila do mhy. Ztrátu orientace provázely i technické obtíže, „motor dvakrát asi vynechal a stroj klesl o 50 metrů“. Pak se náhle rozjasnilo a Kašpar viděl, že místo nad Národním divadlem - jak plánoval - letí nad Hradčany. Přes Petřín se blížil k Velké Chuchli, kde ho však vitality silně porvyly větru.

Novináři ho očekávali z pankráckého směru, a tak je jeho přilet od severu překvapil. Vydali se za ním, ale Kašpar „předletěl náš uhánějící automobil Laurin - Klement, mistrně řízený p. Václavem Vondřichem“, liči událost jeden z novinářů. Na poli za Chuchlí, na něž se snášelo Kašparovo letadlo, pracovalo v tom okamžiku asi dvacet žen, které byly letadlem tak překvapeny, že „nedovedly se ani rozprchnouti z uzavřené dlouhé řady a nehybnými zůstaly ještě

tě chvíli, když už letadlo se dotklo půdy“.

Prvním, kdo Kašparovi blahopřál po jeho veleúspěšném letu, byl redaktor Jaroslav Kalva. Podle jeho svědectví první český pilot jen poznamenal: „Šlo to jako na drátku, až na tu mihu a několik nárazů větru nad Prahou. Škoda, že jsem Praze nemohl ukázat více. Ale kolik je hodin?“ Bylo právě 7 hodin 45 minut.

Na to Kašpar odpověděl: „Tedy času dost, abych se dostal včas na svatbu svého přítele!“

Netrvalo dlouho a dorazil automobil Kašpara-otce s frakem pro syna a ten se mohl jít převléci, aby tak spojil užitečné s příjemným. Jeho let znamenal nejen počátek „vzdušného turismu“ u nás, ale i počátek české letecké dopravy.

Trat' Pardubice - Praha, která s neplánovanými „zále-

ty“ měřila odhadem asi 120 km, překonal Jan Kašpar za 1 hodinu 32 minut. Letěl tedy přibližnou rychlostí 80 km za hodinu.

Tehdejší noviny Kašpara oslavovaly jako moderního hrdinu, který „sám na své umění, odvahu a junácké štěstí spoléhající se vydává na vzdušný oceán, svěřuje jeho rozmarům i dobromyslnosti svého motoru a pevnosti vazů svého mechanického ptáka nejen zdar podniku, nýbrž i zdraví a mladý, krásný život“.

Časopis Sport a hry dokonce tvrdil, že Jan Kašpar může směle říci - „Česká aviatika jsem já!“

Kašpar však žádné podobné prohlášení neudělal. Sám dobře věděl, že v tentýž den, jen o několik hodin později absolvoval stejnou trasu i jeho přítel Evžen Čihák.

(Podle historika F. Koláře v Lidových novinách.)

Pouze na Špilberku se přikovávalo na doživotí

Když zločincům šlo ještě o krk

Originální katovské meče, speciální nože na stahování pásů kůže z lidského těla, kolo na lámání údů, kleště na drcení kostí, mučící lavice, funkční kopie napínacího žebříku a mnoho dalších a hrůzných pomůcek, určených k útrpnému výslechu či popravě je v současné době vystaveno v prostorách brněnského hradu Špilberk.

Výstava je otevřena v pěti komnatách a potrvá až do konce října. Jejím tématem je hrdelní soudnictví v českých zemích v 16. až 18. století. Originální sbírkové předměty a písemné archivní materiály zapůjčilo celkem 26 odborných institucí. Návštěvník se podrobně seznámí

s poutí obviněného od jeho zatčení rychtářem a vyznání na radnici přes výslech, torturu a vynesení rozsudku až po jeho cestu na popraviště.

Útrpné právo a trest smrti byly zrušeny za Josefa II., který pro nejtěžší delikventy zavedl přikování na doživotí (kdy byl trest smrti znovu zaveden se nám zjistit nepodařilo, zrušen a změněn na doživotí byl však až nyní, samozřejmě bez přikování). Kasematy na Špilberku byly v tehdejší době jediným místem cisařství, kde se tento trest prováděl. Dával se poměrně výjimečně uvážíme-li, že např. v roce 1786 z celého tehdejšího mocnářství jím bylo postiženo kolem dvou desítek osob.

Mnohem smutější kapitolu představuje statistika a listinný materiál hrdelního soudu ve Velké Bíteši z roku 1576, kdy tam bylo během tří měsíců vyneseno patnáct rozsudků smrti za čarodějnictví. Vedle čarodějnic byly krutě trestány vražedkyně dětí, které čekal pohřeb zaživa a probití srdce kulem. Za cizoložství se mužům stínala hlava, ženy byly odsouzeny k utopení.

Mezi unikátní exponáty rozsáhlé výstavy patří jediný u nás dochovaný dřevěný pranýř z Kravař a vývěsní štít chebského kata.

Pokud pojedete do října do Brna, máte příležitost se na tuto jistě nevšední výstavu podívat.

Úspěšně odmytizovaný náhled

Vláda Habsburků v českých zemích

Máloco ilustruje proměny moderní české společnosti lépe než postoje, které zaujímal k panovnické dynastii Habsburků. Namátkou: první polovina minulého století byla ještě spojena s loajalitou vůči trůnu či s přehnaným (a nesplněným) očekáváním, od druhé poloviny století ve frustrované české veřejnosti již zřetelně sílí skepse. Jestliže v roce 1848 Palacký hovořil o nezbytnosti existence mocnářství, v 60. letech je mnohem rezervovanější, jak dokládá hojně citovaná věta: „Byli jsme před Rakouskem, budeme i po něm.“

Tento trend vyvrcholil koncem století a po vzniku Československé republiky v odmítnutí jakékoli pozitivní role, kterou snad dynastie mohla v českých dějinách kdy sehrát. A vztah k ní měl projít ještě jednou změnou. Konec demokratické republiky a půlstoletí panství totalitních režimů vedly – navzdory oficiálním tlakům – k idealizaci posledních desetiletí monarchie. Období Rakouska-Uherska symbolizované osobou „staříčkého mocnáře Františka Josefa I.“ je dosud pojímáno jako éra klidu, pořádku a koneckonců i demokracie a „pokroku v mezích zákona“.

Historici Ivana Čornejová, Vít Vláš a Jiří Rak se přesto pokusili o nezaujatý pohled na roli dynastie v našich dějinách. Jejich publikace *Ve stínu tvých křídel ... přináší medailóny dvaadvaceti Habsburků, kteří zasedli na českém trůně. Počínaje Rudolfem I., vítězem nad Přemyslem Otakarem II. v bitvě na Moravském poli, a konče Karlem I., jenž u moci setrval v letech 1916 až 1918, představují portréty vládců silných i slabých, kteří panovali po desetiletí či pouhých několik měsíců a kteří se trvale zapsali do českých dějin či jejichž vláda byla jen pouhou epizodou.*

Autoři se neomezují jen na pouhý popis životních osudů mocnářů a významu jejich vlády pro další osudy českých zemí či habsburské říše, ale zasazují je do širšího evropského kontextu. Čím překračuje publikace rámec standardních habsburských biografii, jsou však proměny postojů české společnosti k jednotlivým panovníkům, a spolu s tím i rozbor geneze letitých mýtů. Srovnání hodnocení současníků starších Habsburků a postojů generací 19. a 20. století, jak se odráží v historickém vědomí či v uměleckém zpracování, je vskutku okouzlujícím čtením.

Samostatnou kapitolou je bohatý a vhodně vybraný ilustrační doprovod, který netvoří pouhou obrazovou přílohu, ale je integrální, stěží oddělitelnou součástí textu. Publikace je dále doplněna o chronologicko-biografický přehled, genealogické tabulky, kritický výběr z literatury a rejstřík.

Knize lze máloco vytknout. Kromě poněkud zmatené a nepřesné mapy habsburských držav snad jen jistou ztrátu nadhledu v hodnocení císaře Františka Josefa I. (např. bagatelizaci jeho podílu na rozpoutání světové války). Jako nepřiléhavé vhodné vůči nepoučenému čtenáři se pak jeví, že autor odmítne vysvětlit vznik známé přezdívky „starej Procházka“ pro tohož císaře s odkazem, že se k ní údajně vztahuje „několik vysvětlujících teorií“, které není možné rozebírat. A pak přece jen jednu uvede, ale ta prý zase není pravdivá (souvislost s otevíráním nového pražského mostu). To jsou pouhé piňhy na krásě nepochybně vynikající knihy, která patří k tomu nejlepšímu, co tu z populárně-historické literatury za poslední léta vyšlo.

Marek Pečenka. Autor působí na Institutu mezinárodních studií FSW UK, přetištěno z Lidových novin.

Pražské jaro letos netradičně

Jednapadesátý ročník Pražského jara, nejprestižnějšího českého hubeniho festivalu, bylo sice tradičně zahájeno *Mou vlastí*, ale poprvé v historii ji přednesli výlučně zahraniční interpreti – britský soubor *London Classical Players* s dirigentem Rogerem Norringtonem. Hráli na nástroje, obvyklé v době, kdy skladba vznikla, takže se zvukově lišila od toho, na co

jsou posluchači zvyklí. Zájem o unikátní pojetí Smetanova díla přitom mnohonásobně převyšoval kapacitu pražského Rudolfiny.

Letošní ročník nabídl návštěvníkům nejbohatší program v celé své historii. Třebaže se za vstupenky platilo až 600 korun, většina ze sedmdesáti koncertů byla dávno před zahájením bezplatně vyprodána.

Nový film Zdeňka a Jana Svěrákových Kolja měl premiéru

Autory není třeba představovat. Kdo by neznal jejich *Obecnou školu*, klubové promítání jejich jiného filmu, *Akumulátoru I* mělo mimořádný úspěch. „Kolja je tak trochu pohádkově laděná dobovka,“ řekl o nejnovějším filmu autor scénáře Zdeněk Svěrák. Jde o příběh bývalého koncertního mistra, který se kvůli penězům na oko ožení s mladou Ruskou a když jeho novomanželka, jen co získala vytoužené české občanství, emigruje do západního Německa, ke svému velkému zděšení „zdědí“ malého chlapce.

Představitelé tohoto „malého chlapce“ hledali odborníci po různých moskevských mateřských školkách devět měsíců. Skvělé herecké obsazení (Ondřej Vetchý, Libuše Šafránková, Pavel Heřmánek, Stella Zázvorková, Irina Livanova), vynikající kamera (Vladimír Smutný), dokonalé výtvarné provedení, stíhají hudba povyšují díky dokonalé režijní koncepci svou vzájemnou souhrou a provázaností Kolju do kategorie toho nejlepšího, co u nás po sametové revoluci vzniklo, piší o filmu *Lidové noviny*.

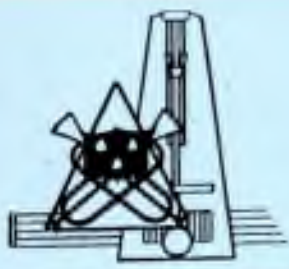
Unikátní sbírka Kupkových obrazů v Praze

Americká sběratelka českého původu Meda Mládková vystavuje od května v domě U Černé Matky boží svoji unikátní kolekci více než 200 Kupkových obrazů, kreseb a pastelů, doplněnou Gutfreudovými plastikami. Jde o největší soukromou sbírku prací Františka Kupky, nejvládnějšího z českých moderních umělců na světě.

Kupka (1871–1957) žil od roku 1906 ve Francii. Ovlivněn secesí, symbolismem, fauvismem a futurismem dospěl k nefigurativnímu zobrazování a stal se průkopníkem abstraktního umění.

Vzhledem k jeho světové proslulosti se komunistický režim s úspěchem pokusil přimět již starého malíře v padesátých letech k návratu.

Soubor je pojištěn na 14 milionů dolarů. Celou svoji sbírku, která zahrnuje i unikátní práce českých výtvarníků z let 1965–1985 chce Meda Mládková věnovat České republice, pokud se ovšem v Praze najdou prostory, kde by díla byla trvale a v jednom celku vystavena. Zatím se však sběratelka dočkala jen slibů. Výstava je v domě U Černé Matky boží otevřena do 25. srpna.

mini TAVENIEUWS

harmonievereniging TAVENU - juni 1996

W amsens leden en bestuur willen we u -als donateur van TAVENU- allereerst van harte danken voor het feit dat u massaal gehoor heeft gegeven aan onze oproep voor een extra bijdrage aan ons jubileum! Het bedrag dat we tot nu toe mochten ontvangen overtreft onze stoutste verwachtingen! We kunnen u dan ook berichten dat de donateursgeldten dit jaar voornamelijk besteed zullen worden aan ons studieweekend in november a.s.: het weekend van 1-3 november zijn we in een accommodatie in Vledder waar we ons in afzondering, geheel zullen wijden aan ons programma voor het afsluitende concert op 15 november a.s. Dit studieweekend is mogelijk geworden door uw hulp, waarvoor we u vanaf deze plaats nogmaals heel hartelijk danken!

Dat brengt ons dan meteen bij het afgelopen jubileumconcert van 16 februari j.l. Velen van u mochten we daar begroeten en uit uw reacties bleek dat u onze opzet van de avond gewaardeerd heeft. Wij hadden er naar gestreefd u deze avond niet alleen met het oor maar ook met het oog te verrassen. Het begon al bij uw binnenkomst: het geluid van twee herauten schalde u al tegemoet in de Aaltje Noordewierstraat. De hal was omgetoverd in een gezellige ruimte en de kerkzaal bleek toch te kunnen veranderen in een concertzaal. We zullen u maar niet vermoeien met de gebeurtenissen, die al plaats vonden voor het concert op vrijdagavond kon beginnen: alleen al het opzetten (en later weer afbreken) van de lichtbrug had veel voeten in aarde en heeft menig hart doen overslaan! Het resultaat was er echter naar: de videoschermen voldeden prima, het licht zorgde ervoor dat de zaal in het donker kon blijven en de cameramensen zorgden ervoor dat u eens 'ingezoomde' artiesten kon bewonderen.

De medewerking van zanger Joop Beuker, van organist Hans Torn en natuurlijk de trompettisten Ben Stuijzand en Theo Hartman, zorgden ervoor dat er een gevarieerd programma geboden kon worden.

Het slot van de avond kreeg een bijzonder karakter doordat we -na bedolven te zijn onder 500 ballonnen- gezamenlijk en uit volle borst het wonderschone Loosduinse Volkslied ten gehore brachten.

Kortom: een avond die, mede door uw massale opkomst, voor ons een hoogtepunt is geworden.

D e feestelijkheden rond onze verjaardag zijn inmiddels in volle gang en we brengen u hier graag van op de hoogte. Elders in deze korte tavenieuws-editie vindt u overigens een totaaloverzicht van de nog geplande activiteiten. Op deze plaats beperken we ons tot de maand augustus. Volgens een publikatie uit 1896 is inderdaad 22 augustus onze 100ste verjaardag. Hoewel pas in 1899 koninklijke goedkeuring werd verkregen, werd de vereniging op 22 augustus 1896 te Loosduinen

22 aug: receptie
23 aug: taptoe
24 aug: kinderfeest

opgericht, door een zevental muzikanten. Dat we nog steeds een bloeiende vereniging zijn willen we graag weten en daarom geven we op **donderdagavond 22 augustus** in de Abdijkerk te Loosduinen een receptie voor een ieder die onze vereniging een warm hart toedraagt.

Voorafgaande aan die receptie zal een ander bijzonder feit plaats vinden: in het Loosduins Museum zal een tentoonstelling geopend worden over '100 jaar TAVENU'. De opening zal geschieden door de burgemeester of een vertegenwoordiger van hem. Zowel voor de receptie als voor de opening van de tentoonstelling ontvangt u te zijner tijd een uitnodiging. Reserveert u deze datum alvast in uw agenda!

En als u dan toch uw agenda bij de hand heeft, noteert u dan meteen de volgende twee evenementen: **vrijdagavond 23 augustus** zal er op het Loosduinse Hoofdplein door ons een Taptoe georganiseerd worden. Van 19 - 21 uur kunt u van diverse muziekverenigingen genieten en we zorgen ervoor dat u op uw gemak kunt zitten, want we plaatsen rondom het plein tribunes. Op twee podia zullen dan afwisselend verenigingen optreden, waarbij we uw speciale aandacht vragen voor de *Goodwick Brass Band* uit Wales- Engeland. Bij deze vereniging zijn wij vorig jaar te gast geweest en zij zullen nu -samen met een Engelse dansgroep- in Loosduinen optreden.

Op **zaterdag 24 augustus** zal er weer muziek klinken op het Loosduinse Hoofdplein, terwijl er de gehele dag muzikspelletjes te doen zijn voor kinderen van ongeveer 4-12 jaar oud. Dus ouders en grootouders: kom deze dag met uw kinderen naar Loosduinen en wel van 11-15 uur.

Als de weergoden ons goed gezind zijn, hoeft u zich dus drie dagen niet te vervelen in Loosduinen!

Ongewijfeld dat u bij één van de volgende optredens van TAVENU tot de ontdekking komt dat Mariëlle Hintzen niet meer bij TAVENU dirigeert. Mariëlle heeft te kennen gegeven te willen stoppen met dirigeren bij TAVENU. Wij respecteren haar besluit en we zijn blij dat we tot het eind van het jaar Ali Groen bereid hebben gevonden, haar plaats in te nemen.

Een heel bijzonder optreden staat ons te wachten op zondag 8 september a.s. Ter gelegenheid van de opening van de Erasmusbrug in Rotterdam, zal daar een 'Floating Fanfare' georganiseerd worden. Vijfentwintig (25!) boten zullen 'bemand' worden met evenzovele muziekverenigingen. Elke muziekvereniging zal al varend door de rotterdamse havens, muziek maken. Deze 25 boten komen dan bijeen bij de brug en zullen gezamenlijk een muziekwerk ten gehore brengen, dat speciaal gecomponeerd is voor deze gelegenheid.

In de maand juni loopt u de kans onze boerenkapel 'De Ronselaars' tegen te komen op het strand! Om reclame te maken voor de taptoe op 23 augustus en het kinderfeest op 24 augustus, zullen de leden van de boerenkapel op een zonnige zaterdag 'herrie' maken op het Kijkduinse strand om zo de aandacht te trekken voor deze twee dagen. In tegenstelling tot hun andere optredens zullen ze niet gekleed gaan in boerenkielen, echter in moderne t-shirts met de opdruk TAVENU, 100 jaar jong! Reklamemateriaal zal uitgedeeld worden en zo hopen we op een grote opkomst in augustus.

Zoals we u al meldden, zal er op donderdag 22 augustus a.s. een tentoonstelling geopend worden in het Loosduins Museum (naast de molen). Voor deze tentoonstelling zijn wij op zoek geweest en zijn wij zeker nog op zoek naar oude zaken, de vereniging betreffende. Zo vonden we bijvoorbeeld een heel oude klok, die één van onze inmiddels overleden leden, begin van deze eeuw ontvangen heeft toen hij 25

jaar lid was bij TAVENU. Door een toeval zijn we deze klok op het spoor gekomen. Wellicht dat u ons ook nog aan oude relikwieën kunt helpen.

Lex Velleman (3977653) is erg blij wanneer u hem zo het één en ander ter hand kunt stellen!!

Dus: haal uw zolder overhoop, leeg de kasten..... Lex is (bijna) overal blij mee!!

De Koninklijke Militaire Kapel heeft ons ter gelegenheid van ons jubileum een concert aangeboden. Op donderdag 5 september a.s. zullen zij een goodwill-concert geven in de ons zo bekende Ontmoetingskerk in de Louis Davidsstraat. Aanvang 20 uur. Het thema voor dit concert is 'het circus' en er zullen dan ook jonge solisten als clowns medewerking verlenen.

Wij stellen dit cadeau van de K.M.K. bijzonder op prijs en wij nodigen natuurlijk ook onze donateurs uit om hier bij aanwezig te zijn.

Een muzikaler cadeau dan dit kan een 100-jarige zich niet wensen!!

sekretariaat: Oranjewoudstraat 40, Den Haag
tel. 070-391 10 01 (Nely Lekkerkerk)
bgg 3 10 69 61 (Helène Garattini)

penningmeester TAVENU
giro 3506088 te Naalwijk

DATA OM NIET TE VERGETEN!!

13-06	20.00 uur	optreden bij Forum Hadriani te Voorburg
22-06	10.00 uur	optreden tgv Anjerfonds op Lsd. Hoofdplein
23-06	13.30 uur	optreden speelweide Zuiderpark
29-06	12.00 uur	optreden op de Frederik Hendriklaan
13-07	10.50 uur	optreden in winkelcentrum Leijweg
22-08	19.00 uur	opening tentoonstelling Loosduins Museum
	20.00 uur	receptie t.g.v. 100ste verjaardag
23-08	19.00 uur	taptoe op het Loosduinse Hoofdplein
24-08	11.00-15.00u	kinderfeest op het Loosduinse Hoofdplein
05-09	20.00 uur	K.M.K. in de Ontmoetingskerk
07-09	10.50 uur	optreden op het Loosduinse Hoofdplein
08-09	hele dag	optreden t.g.v. opening Europabrug
15-11	20.00 uur	laatste concert in dit jubileumjaar